

In v tem ljutem klanju meseca julija, sred
pijanega kričanja izstradane množice ni pre-
nehal zvon biti plat zvona do večera, brez opol-
danskega zvonjenja, brez »Češčena si Marija!
kakor v poganski deželi.

Začeli so se razhajati, bručni krvoprelitja
tiho ter v misli zatopljen je težal vsak od svo-
jih drugov. Preden je legla noč, so bile vsa
hišna vrata zaprta; vse se je treslo strahu in v
vsaki kmečki hiši je gorela luč. V ozkih ulicah

Novice.

* **Račun z nebesi.** Pod tem naslovom je na-
vajala »Franki. Ztg.« 4. t. m. zgodbo iz kleri-
kalne »Christliche Freiheit«, v katerem pred-
loži župnik skopušnemu kmetu, ki je nerad od-
piral mošnja za cerkvene namene, račun lu-
bega Boga za dež, sonce, veter, roso itd. s
prozornim naukom, da dolguje gospodu nebes
in zemlje pravzaprav mnogo več kakor zahteva
cerkev od njega. To zgodbo si je klerikalni
list seveda izmislil z namenom, da zbudi v svo-
jih naivnih kmečkih bralcih tem večjo darež-
ljivost. Pač pa se je zgodila na Ogrskem
zgodbica, katere resničnost je zaimenjena. Kmetu
Ivanu Hunkarju v Mezöturju je umrla mati.
Župnik je silil vanj, naj da brati za umrlo ženo
mašo. Ampak Hunkar ni le skopuh, temveč še
vse huje: svobodomisel, torej ni hotel dati za
mašo. Ko pa je nekoč župnik trdovratno silil
vanj in se ga ni mogel drugače odkrižati, mu je
dal brezbožni kmet razumeti, da tudi pri raču-
nih z nehom zahteva jamstvo za točno izvrši-
tev. »Veste kaj, prečastiti«, je dejal, »če mi pri-
nesete od nebes potrjeni dokaz, da bo moji ma-
teri maša koristna, potem sem pripravljen dati
zaujo.« Od tega časa ni Ivana Hunkarja žup-
nik v Mezöturju nič več nagovoril.

* **Neustrašena bojevnica.** Boj angleških
konservativcev proti socialnemu zavarovanju je
zavzel čudovite oblike. Boj ni načelnega zna-
čaja, ampak izvira iz neakčne ljubosumnosti,
da niso konservativci uvedli socialnega zava-
rovanja, ampak njih nasprotniki. V spodnjih
konservativnih ljudskih plasteh se poslužujejo
pedaste trditve, ki pa ji mnogi verjamejo, nam-
reč, da se bodo zavarovalni prispevki delav-
cev vsekakor porabili za to, da se izplačajo
plače parlamentarnim članom. Najbesnejši na-
sprotniki novega zavarovanja, ki je stopilo dne
15. julija v veljavo, pa so med damami višjih
družabnih plasti. Nekatere ted finih in imenitnih
dam se vedejo, kakor bi bile ob pamet. Sredi
zadnjega meseca so odpustile vse svoje usluž-
bence, samo da se ognejo dolžnosti lepljenja za-
varovalnih znamk. Seveda ne bodo dolgo
vzdržale pomanjkanja udobnosti. Le ena med
njimi hoče svojo opozicijo dosledno izvesti. Na
mesto odpuščenih poslov namerava najeti mla-
de osebe pod petnajst let in stare nad sedem-
deset let, ki so izključene od zavarovalne dolž-
nosti. Našla je že mlado služkinjo in starega
vrtarja; sedaj išče starega fiakarja, ki bo star
nad sedemdeset let. Dama izjavlja, da hoče na-
praviti državnega zakladnika odgovornega, če
se ji na sprejedu pripeti nesreča. Trdi tudi, da
je prejela na stotine častitk. V pismu, ki ga je
baje dobila od delavk iz Birminghama, so be-
sedede: »Pozdravljamo Te, izmed hrabrih naj-
hrabrejše!« Birminghame delavke imajo vse-
kaj še humorja kakor gospa Septima Robin-
son-Guppy, kakor se imenuje originalna dama.

* **O gobah.** V Kaiserslauternu je te dni bila
otvorjena razstava gob, ki je v marsikaterem
ozirom poučna. Ko je bila leta 1871. razstava gob,
v Londonu, so kazali zlasti štiri vrste užitnih
gob, ki so bile posebno okusne. A že čez dve
leti so razstavili v Monakovem 52 vrst užitnih
gob in ko je bila leta 1874. razstava gob v
Kaiserslauternu so kazali 65 užitnih vrst. Od
lanskega leta, ko je bila velika suša, so cene gob
zelo visoke. Tovarne za izdelovanje konzerv
kupujejo gobe za »vsako ceno«. Zlasti iščejo
gomoljke, ki rasto po gozdih in pečenke ali
šampinjone, ki uspevajo najbolj po travnikih ter
se tudi umetno goje. Doslej so znanstveniki do-
ločili 5000 različnih vrst gob, od katerih je pri-
bližno 4000 vrst užitnih. Zastrupljen je z gobami
izvira največ od tod, ker uživajo ljudje pokvar-
jene gobe, ki bi zavžile sveže prav nič ne ško-
dovale. Pri 90 procentih vseh, ki zbole vsled
zastrupljenja z gobami, je ta vzrok. Kdor pri-
pravlja gobe za obed, naj nikdar ne pozabi,
da je treba prvo vodo, v kateri so se gobe ku-
hale odliči. To je najceneje in najenostavnejše
sredstvo, da se povzdigne gobam lastni gozdni
duh in da se ubrani zastrupljenju.

* **Neokusna bahavost.** Svetovnoznani za-
morski rokoborec Johnson, ki je v Renu zastop-
nika belega plemena Jeffriesa slavnostno po-
tolkel, si je sedaj izbral nekoliko milejši poklic.
V Čikagu je otvoril palačo, ki presega celo po
ameriškem merilu vse dosedanje slične napra-
ve. Palača se imenuje »Emporium« in je na-
menjena zabavi bogatinov. Vsak kdor vstopi v
zamorčevno kavarno, obdrži najprej ob John-
sonovi sliki v naravni velikosti. Slika je v okvi-
ru iz samih zlatnikov po 20 dolarjev, vmes so
pa udelan veliki diamanti. Pri vsej stvari je
pa najlepše to, da v kavarno zamorca John-
son ne sme vstopiti noben zamorec.

* **Državni dolgov.** Po zadnjih uradnih iz-
vestijah znašajo dolgov vseh svetovnih držav
765.423 milijonov K. Države, ki so v štadiju mi-
litaristične blaznosti, se odklikujejo z najvišjimi
dolgov. Francoska država ima največ dolgov,
njej sledi Nemčija, potem Rusija, Velika Brita-
nija, Združene države, Italija, Španija, Japona,
Avstro-Ogrska, Portugalska, Turčija. Iz-
med nemških zveznih držav je državica Reuß
brez dolgov.

* **Žrtve londonskih cest.** Leta 1911 je bilo
na londonskih cestah umorjenih 410 oseb, težko
ranjenih pa 14.254. Avtomobilni promet je pov-
zročil največ nezgod. Od 410 mrtvih oseb, je
bilo povoženih od avtomobilov 288, l. 1910 le
161. Po vsej ostali Angliji je bilo l. 1911 povo-
ženih 873, iz tega je razvidno hitro se razvijajo-
či avtomobilski promet v Londonu vzrok visok-
emu številu smrtnih nezgod.

* **Bela vrana med hišnimi gospodarji.** Vsak
hišni gospodar se brani družin z otroci, zato je
neki hišni gospodar iz Sartrouville na Fran-
coskem, ki je velik prijatelj otrok, velika izjema
med njimi. Na svojo hišo je prilepil listek, da
oddaja stanovanje, ki ima tri prostore za 250
frankov na leto. Ob robu listka je pa napisal:
»Najemnino znižam za vsakega otroka stranke
po 10 frankov.« Pri drugih gospodarjih je treba
za otroke skoraj kazni plačati.

* **Gledališče za tiste, ki slabo slišijo.** V No-
vem Jorku je več gledališč dalo napraviti se-
deže, ki so namenjeni izključno gledalcem s
težkim sluhom. Vsak sedež je opremljen z apa-
ratom, imenovanim »akustikon«, ki ima na zu-
naj obliko telefonskega slušala. V resnici apa-
rat ni nič drugega kakor izpopolnjen telefon,
ki je zvezan z odrom in je zmožen glas tako
ojačiti, da more tudi še tako močno gluho uho
natančno slišati na odru izgovorjene ali pete
besede. Da je bila naprava takih sedežev po-
trebna, je razvidno iz dejstva, da so vsaki ve-
čer razprodani. Iznajdljiv impresario se že
peča z načrtom, da bi sezidal izključno osebam
s težkim posluhom namenjeno gledališče.

* **Zdrava dežela.** V balkanskih deželah do-
čakajo ljudje višjo starost kakor po ostalih de-
želah. Bulgarska vlada je izračunala, da je med
prebivalstvom Bulgarske 4000 ljudi, ki so
stari nad 100 let. Na Bulgarskem je 4 milijone
ljudi. Na Nemškem, kjer je prebivalstva mnogo
več, je le 72 ljudi, ki so stari nad 100 let.

* **Vročina na Ruskem.** Iz vseh ruskih po-
krajih dolajajo poročila o nenavadni vročini. V
Peterburgu je umrlo več ljudi za solnčarico.
Tudi o velikih požarih poročajo, ogenj dobiva
obilo hrane, ker je vse izsušeno. Gozdovi in
šope so v ognju. Posebno pri Verebju razsaja
katastrofalen gozdni požar, ki je doslej uničil
20 kvadratnih vrst gozda. Veliko vasi je v ne-
varnosti, da jih ne uniči požar, več večjih tova-
ren je že pogorelo.

* **Vrtnitev imperatorja.** Sto let je od tega,
kar je bil Napoleon premagan na Ruskem. 18.
decembra ob pol dveh ponoči l. 1812 se je usta-
vil pred ograjo tujerjskega dvora v Parizu
star, dvokolesen poštni voz. Straža, grenadir
stare garde, ni hotel dovoliti, da bi zapeljal po-
štni voz na dvorišče in se je skliceval na po-
velje, vsled katerega je smel dovoliti vstop le
dvornemu vozu. Grof Vonzovic, ki je spreml-
jal cesarja v družbi venceskega vojvode, je
hitro skočil iz voza in rekel straži, da sedi v
poštnem vozu cesar sam. »Vi se norčujete« je
odgovoril grenadir. »Včeraj sem čital v »Moni-
teurju«, da je cesar še v Smolensku«. Grof je
nato zahteval, naj ga povede grenadir k povelj-
niku straže. Ali tudi oficir ni hotel dovoliti da bi
zapeljal stari, zbiti poštni voz na dvorišče. Grof
je nato peljal oficirja k vozu in mu velel, naj po-
gleda noter. Oficir je spoznal svojega vladarja
in se ves presenečen priklonil. Zdaj so se šele
odprla težka vrata in poštni voz je zaropotal
na dvorišče, nekaj trenutkov pozneje je bil ce-
sar že v palači, kjer so ga seveda sprejeli z
največjim začudenjem. Napoleon je strogo pre-
povedal vsak šum, ki bi bil lahko zbudil cesar-
ico, sam pa je hitro pobegnil v svoje sobe.

* **Pogumna Francozinja.** Francozinja Marga-
rita Colnajeve, je šla s svojim možem na bo-
jišče italijansko-turške vojne in živi že tri me-
sece v turškem taboru, kjer streže ranjencem. O
svojih doživljajih poroča obširno v nekem fran-
coskem časopisu. Nenavadno težavno je bilo po-
tovanje iz Aleksandrije v Derno. Ko sta dospela
z možem v turško taborišče, je ostala sama
sredi popolnoma tujih ljudi, ker njen mož je
moral potovati dalje v Bengazi. Potem pripo-
veduje o svojem življenju: »Kako živim vse
te dolge dni? Ob sedmih zjutraj grem v hospi-
tal in obvezujem ranjence pod nadzorstvom
zdravnikov Nazir Ferid beja in Kamel beja.
Pomagam zdravnikom ves dan, ali potem pride
večer — tako dolgi večer. Razvedrila ni-
mam nobenega; za žensko samo, niso izprehodi
v bližnji okolici posebno varni. Ako ni prevroče
in ne ostanem v šotoru, tedaj posecam beduine.
Sprasujem jih, kaj da mislijo o vojni, in jih opa-
zujem, ker so zelo originalni. Neka beduinska
žena mi je odgovorila z vso odločnostjo na
moje vprašanje, ako bodo ostali Italijani v Tri-
politani: »Blazni so; nikdar se jim ne bo po-
srečilo, da bi pri nas prodrli. Čemu so prišli?«
Ali arabske žene so nezaupljive in malo zgo-
vorne, poiskati sem si morala drugačnega raz-
vedrila. Jezdila sem torej večkrat v družbi k
sprednjim stražam. Za to je treba dovoljenja
najvišjega poveljnika. Prosila sem in Enver bej
mi je dal dovoljenje brez obotavljanja. Ob petih
popoldne odjezdimo; moja spremljevalca sta
artiljerijski polkovnik Izmail Haki in Bedin bej.
Pot je popolnoma nova. Tako se mi zdi, kakor
da bi jezдила proti skritim gozdnim kotičku
kje na Francoskem. Čez četrte ure, ko ugledamo
italijanske utrdbe, se predramim. Vse polno
utrdbe ugledamo, v bližini Sidi Abdala smo. Ze-
lo sem začudena in zato vprašam svojega
spremljevalca: »Zakaj vendar ne udero Italijani
iz svojih utrdb pod zaščito tega močnega zi-
dovja, vseh teh kanonov, strojnih pušk? Česa
čakajo še?« »Da, to se tudi mi vedno sprašuje-
mo«, je odgovoril na kratko Haki bej. Vsak
dan so majhne praske med italijanskimi in tur-
škimi stražami. Tako poteka življenje v tur-
škem taboru, od vseh stran ogroženo od topov
in krogel, v natančnosti pa tako enolično, da če-
stokrat pozabim nevarno okolico.«

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in zalaga založba »Zarje«.
Tiska »Učiteljska Tiskarna« v Ljubljani.

Kavarna

se prodaja v Ljubljani iz proste roke.
Pisma je pošiljati pod šifro »ka-
varna« pošto ležeče Ljubljana I.

**Ali sem „Zarji“ že pri-
dobil novega naročnika?**

M. Zor, Ljubljana, Sv. Petra c. 38.

oblastveno kcesijoniran pokončevalec pod-
gan, miši in mrčes.

Priznalno pismo:

Podpisani potrdim, da je gospod Miroslav
Zor izvršil v moji hiši št. 37 in pripadajočem
gospodarskem poslopu pokončanje miši in pod-
gan, in sicer potom nastavljenja strupenih pa-
stijl. — Tekom osmih dni in še preje ni bilo
čutili nobene živali več. Z uspehom sem zelo
zadovoljen ter priporočam gosp. M. Zora v na-
vedeni lastnosti.

Glince, 20. dec. 1911.

Josip Tribuč.

**Tobakarne oziroma prodajalne
„Zarje“ v Trstu so:**

Južni kolodvor.

Ficke, Kasel Silos pred vhodom v prosto luko.

Moze, ulica Miramar 1.

Beden, ulica Madonnina št. 2.

**Gostilna Internacional, ulica Giovanni Boc-
cacio št. 25.**

**Lavrenčič, trg pred Kasarno (Piazza Ca-
serma).**

Pipan, ulica Ponte della Fabra.

Gramaticopulo, Piazza Barriera.

Bruna, ulica del Rivo.

Raitinger, Riva Grumola št. 20.

Hoeltl, trafikla na državnem kolodvoru.

Bajc, ulica Ceppa.

Kovač Antonija prodajalna v Sv. Križu.

Muraro Matej, Via Sette Fontane 14.

Geržina, Rojan.

Benussi, Greta.

Skladišče II. kons. zadrug na Belvedere.

Artuš, Belvedere 57.

Sekovar, Piazza Caserma.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, postaja Dolenjske železnice Straža-Toplice.

Akroterme (toplice z mehko vodo) 38° C, kopališče z zdravilno pitno vodo, Izredno učinkuje proti trganju,
protnu, ishlji, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim. Veliki kopalni bazini, posamezne in močvirske
kopeli. Udobno urejene tujske, igralske sobe in sobe za družbe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in
cena prehrana. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte pošilja brezplačno in daje pojasnila Kopališka uprava.

Sladni čaj tovarniška znamka Sladin

Kri! dosežejo, dobe tisti, ki uamesto kave, čaja, kakava, sladne kave, puro, somatoze,
sanatogen, redilnih soli, mesnih izvlečkov, zabele za juho, moke za otroke i. t. d.
Moč! — pijo „SLADIN“, to je dr. pl. Trnkóczyja sladni čaj. Prihrani se pri mleku
in sladkorju. Prekosi vse redilne pomočke. Prihrani 50 odstotkov pri denarju
v gospodinjstvu. To resno vest izpričujejo poverjena zahvalna pisma.
Zdravje! Zavrtki po četrtil kilograma stanejo 60 vinarjev, zahteva naj se tudi pri
50% prihranka! trgovcu. Sladni čaj se ne sme zamenjati z manj vredno
sladno kavo. — Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trn-
Najboljši zajtrk! kóczy; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefstad-
terstrasse 25; III., Radeckypplatz 4; V., Schönbrunner-
strasse 109; v Gradcu: Sackstrasse 3.

„Zarja“ se prodaja v Ljubljani po 8 vin.

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Pirnat, Kolodvorska cesta.

Zupančič, Kolodvorska cesta.

Blaž, Dunajska cesta.

Sterkovič, Dunajska cesta.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Šubič, Miklošičeva cesta.

Šenk, Resljeva cesta.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo,

Kušar,

Podboj,

Bizjak, Bahoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Svetek, Zaloška cesta.

Sešark, Šelenburgova ulica.

Suhadole Anton, Zelena jama 50.

Najnovejše! Najnovejše!

Maksim Gorkij

„Mati“.

Cena K 4.—.

To pohvalno delo slavnega ruskega pisatelja je
izšlo te dni. Dobiva se po vseh knjigarnah, ka-
kor tudi v založbi „Zarje“ v Ljubljani, ki je
knjigo založila in izdala.

Kupujte „Zarjo“.

Bioglobin

zdravniško priporočeno

dijetično sredstvo.

Kri tvoreča pijača izvrstnega okusa.

Odlično jačilno in krepično sredstvo

za mlade in stare.

V steklenicah po 3 K 50 vin. in 2 K

v vsaki lekarni.

„SLAVIJA“

GENERALNI ZASTOP „SLAVIJE“ VZAJEMNO ZAVAROVALNE BANKE V LJUBLJANI.

VZAJEMNO ZAVAROVALNA BANKA V PRAGI,

ki je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji, se najpogosteje
pogodbe, posebno za življenje in proti požaru le pri njej. — BANKA „SLAVIJA“ ima posebno ugodne pogoje in prikladne načine za zavarovanje življenja. Njeni tarifi za
preskrbljenost za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom, so najcenejši. Ona razdeljuje ves čist dobiček svojim članom. Življenske police banke „Slavije“ so ne-
izpodbitne in nezapadle. Otmotno podpira banka „Slavija“ narodna društva in organizacije, prispeva k narodnim dobrotinam namenom in stremi za izboljšanjem in osi-
mosvojitvijo narodnega gospodarstva. Ogromni rezervni fond K 54 milijonov jamčijo za popolno varnost. Čistega dobička je do sedaj izplačala svojim članom življen-
skega oddelka K 2.495.719. Kapital in škod pa je do sedaj izplačala K 109.356.861. — Vsa pojasnila daje ter cenike in razkazila razpošilja drage volje in poštne prosto